

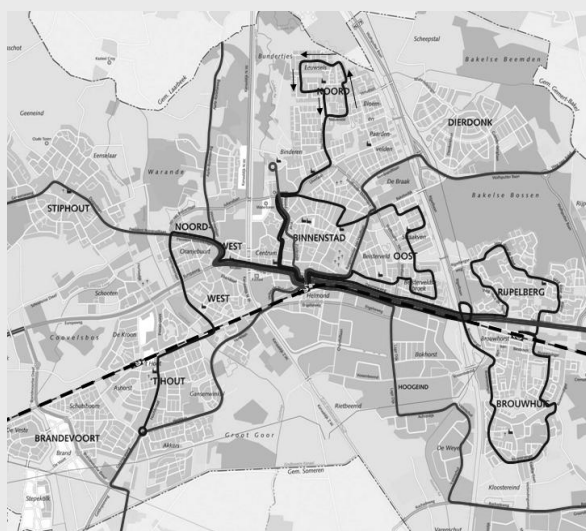

GRATIS BUSVERVOER

EVALUATIE & ONTWIKKELINGEN

IN HELMOND

VOORWOORD

Op 7 juli 2007 is de gemeente Helmond gestart met de uitvoering van twee proeven met gratis busvervoer. Proef één behelst het aanbieden van gratis busvervoer aan ouderen (65+) en jongeren (12-) op alle weekdays binnen Helmond, proef twee behelst het aanbieden van gratis busvervoer aan iedereen op zaterdag binnen Helmond. De proeven duren voort tot 6 juli 2008.

Aanleiding hiervoor zijn de ingediende moties tijdens de begrotingsbehandeling van 9 november 2006; het onderzoeken van de mogelijkheden van gratis busvervoer in Helmond. De resultaten en aanbevelingen van dit onderzoek zijn verwerkt in een notitie en voorgelegd aan de raad. Op 26 juni 2007 heeft de raad ingestemd met de uitvoering van de twee proeven.

In deze notitie worden de resultaten gepresenteerd op basis van de informatie die tot op heden is vergaard. Daarnaast worden de regionale en provinciale ontwikkelingen rondom soortgelijke proeven toegelicht.

In hoofdstuk 1 wordt de opzet van de proeven weergegeven; wat zijn de doelgroepen, welke regels zijn van toepassing, wat is er gecommuniceerd en een financieel overzicht. In hoofdstuk 2 worden de resultaten en ervaringen van de vervoerder "Hermes" beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de mening van de Helmondse inwoner over het gratis busvervoer in de stad toegelicht. Input hiervoor is een enquête die is uitgezet onder het stadspanel. In hoofdstuk 4 worden de regionale en provinciale ontwikkelingen aangaande gratis c.q. goedkoop busvervoer toegelicht. Zo start de provincie dit jaar nog met twee proeven. Uiteindelijk volgen in hoofdstuk 5 de conclusies en aanbevelingen.

INHOUDSOPGAVE

- 1 OPZET PROEVEN GRATIS BUSVERVOER HELMOND
- 2 RESULTATEN EN ERVARINGEN VAN VERVOERDER HERMES
- 3 RESULTATEN ENQUÊTE INWONERS HELMOND
- 4 REGIONALE EN PROVINCIALE ONTWIKKELINGEN
- 5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

BIJLAGE: FLYER GRATIS BUSVERVOER

1 OPZET PROEVEN GRATIS BUSVERVOER HELMOND

Per 7 juli 2007 voert de gemeente Helmond twee proeven uit in het kader van gratis busvervoer. Beide proeven hebben een looptijd van één jaar en lopen af op 6 juli 2008.

Doelgroepen en regels

Proef 1: gratis busvervoer voor ouderen (65+) en jongeren (12-) op alle weekdays

Ouderen van 65 jaar of ouder en kinderen van 12 jaar of jonger kunnen op alle dagen gratis reizen met de bus in Helmond. Zij moeten hun leeftijd met een geldig legitimatiebewijs kunnen aantonen bij de chauffeur. Bij kinderen wordt hier flexibel mee omgegaan, door bijvoorbeeld ook school- of bibliotheekpasjes te accepteren. Het gratis reizen geldt op alle bussen binnen Helmond. Zodra reizigers de gemeentegrens passeren betalen zij voor het vervolg van de reis. Het gratis reizen geldt zowel voor Helmonders als niet-Helmonders.

Proef 2: gratis busvervoer voor iedereen op zaterdagen

Op zaterdagen geldt het gratis reizen per bus in Helmond voor iedereen. Omdat er geen sprake is van een leeftijdsgrens en het voor Helmonders en niet Helmonders beschikbaar is, is legitimatie overbodig. Iedereen kan dan ook vrij instappen. Ook bij deze proef geldt dat het gratis reizen op alle bussen in Helmond van toepassing is en tot aan de gemeentegrens. Buiten de gemeentegrens betaalt de reiziger voor het vervolg van de reis.

Communicatie

Diverse mediakanalen zijn ingezet om de proeven aan te kondigen, te promoten en toe te lichten:

- Websites van de gemeente Helmond en Hermes
- Diverse week en dagbladen
- Lichtkrant op Stationsplein
- Posters en flyers in de bussen en voor het raam bij het Rayon Hermes op het Stationsplein
- Posters en flyers bij publieke voorzieningen zoals het ziekenhuis, GGD, bibliotheek en stadswinkel
- Posters en flyers bij verzorgingstehuizen
- Flyers huis aan huis bezorgd bij appartementencomplexen met veel oudere inwoners
- Posters en flyers door het centrummanagement laten verspreiden onder de winkeliers

Posters en flyers (zie bijlage) zijn bij het begin en halverwege de proef verspreid.

Financieel overzicht vooraf aan de proef

De kosten voor het gratis busvervoer voor de periode van 7 juli tot en met 31 december 2007 bedragen circa € 60.000,-. Voor de periode van 1 januari tot en met 6 juli 2008 bedragen de kosten circa € 70.000,-. Kosten voor communicatie en evaluatie zijn inbegrepen. De € 60.000,- is geboekt op de post onvoorzien incidenteel 2007, de € 70.000,- is via de voorjaarsnota meegenomen in de begroting van 2008. De € 70.000,- is uitsluitend dekkend voor de proef tot 6 juli 2008, voor een eventueel vervolg zijn geen financiële middelen gereserveerd.

Doordat reizigers gratis mogen reizen loopt de vervoerder Hermes reizigersopbrengsten mis. Middels een vooraf afgesproken maandelijks afkoopsom vergoedt de gemeente Helmond de opbrengstenderving van Hermes. Deze opbrengstenderving is berekend op basis van het aantal reizigers van de laatste jaren. Een eventuele toename in reizigers door het gratis busvervoer kost de gemeente Helmond niets extra. Voorwaarde hierbij is dat de extra reizigers met het bestaande materieel vervoerd kunnen worden. Indien dit niet het geval is worden de meerkosten in rekening gebracht van de Gemeente Helmond.

2 RESULTATEN EN ERVARINGEN VAN VERVOERDER HERMES

Bij het schrijven van dit rapport loopt de proef 8 maanden. Vooraf aan de proef is bepaald dat op verschillende wijzen wordt geëvalueerd. De vervoerder evalueert op een drietal punten. Op basis van reguliere reizigerstellingen in het voor- en najaar kan worden geconstateerd of er sprake is van een reizigerstoename en in welke mate. De bevindingen van buschauffeurs levert eveneens informatie op over reizigersaantallen. Echter hebben zij ook inzicht in mogelijke operationele problemen, het type doelgroepen en op welke momenten deze doelgroepen de bus gebruiken. Daarnaast staan zij dicht bij de reiziger en kunnen dan ook goed inschatten hoe de reiziger de proef beoordeelt. Als laatste evaluatiemiddel kan Hermes aangeven of extra materieel ingezet is en op welke momenten dit heeft plaatsgevonden.

Reizigerstellingen

Eind oktober / begin november vindt jaarlijks de najaarstelling en eind april / begin mei vindt jaarlijks de voorjaarstelling van Hermes en andere vervoersbedrijven plaats. Ten behoeve van de proef gratis busvervoer in Helmond zou Hermes de najaarstelling van 2007 vergelijken met die van 2006 en de voorjaarstelling van 2008 met die van 2007. Omdat de verwerking van de tellingen enige tijd in beslag neemt en de evaluatie van het busvervoer in het voorjaar plaatsvindt om een besluit te kunnen nemen over het vervolg van de proef, zou voor deze rapportage alleen gekeken worden naar de najaarstelling. De resultaten van de voorjaarstelling zouden op een later moment alsnog aan de raad ter kennisname worden aangeboden.

In februari 2008 heeft Hermes aangegeven dat zij wegens omstandigheden dit jaar niet beschikken over de cijfers van de najaarstelling. Als reden wordt aangevoerd dat Hermes een fout heeft gemaakt in de aanlevering van de telbrieven. Doordat dit pas laat is opgemerkt en Hermes vanwege de aanbesteding in het SRE-gebied geen capaciteit beschikbaar had om op dat moment de fout te herstellen is de telling niet doorgegaan. De Gemeente Helmond betreurt deze gang van zaken en is in overleg met Hermes over een oplossing. Momenteel wordt de telling alsnog uitgevoerd door Hermes. Echter is het te vroeg om de resultaten hiervan mee te nemen in dit rapport.

Buschauffeurs

Buschauffeurs zitten elke dag in de bus en hebben dan ook een goede indruk van de ontwikkelingen in de bus. Nu we vooralsnog niet beschikken over de reizigerstellingen zijn de bevindingen van de buschauffeurs een belangrijke graadmeter.

De buschauffeurs zijn erg te spreken over de proef en vinden het een goede actie van de Gemeente Helmond. Zij zien tijdens de proef beduidend meer reizigers in de bus dan voorheen. De toename van de reizigers verdeelt zich over de gehele dag gedurende de hele week. De zaterdag springt hier echter wel uit, het is dan extra druk in de bussen.

De reizigersgroei is het grootse op de lijnen op de lijnen 52 en 54 (Straakven, Rijpelberg en Brouwhuis). De overige lijnen gaan gelijk op, zowel stads- als streeklijnen, binnen de gemeentegrenzen. In de ochtenduren zijn het met name de ouderen die meer zijn gaan reizen, in het vervolg van de dag zien zij zowel meer ouderen als jongeren in de bus.

Alhoewel er geen toename te zien is in het zwartreizen, ervaren buschauffeurs wel dat een aantal mensen die nog niet tot de doelgroepen 65+ en 12- behoren met hun leeftijd proberen te spelen. Dit levert echter nauwelijks problemen op. De proef functioneert dan ook prima zonder de aparte vervoerspassen. Operationele problemen hebben zich niet voorgedaan.

Over het algemeen zijn alle reizigers die gebruik maken van de proef positief. Een aantal negatieve reacties komen van mensen die zelf geen gebruik mogen maken van de proef en vinden dat het voor iedereen hetzelfde moet zijn. Wel geven reizigers aan dat de verschillende pilots in de regio leiden tot onduidelijkheid met betrekking tot tarieven en regels.

Materieel

Met uitzondering van zaterdagen heeft Hermes tot op heden geen extra materieel in hoeven te zetten. Op zaterdagen is het sinds de start van de proef extra druk in de bus en veel drukker dan op andere dagen. Met regelmaat rijdt Hermes dan met groot materieel in plaats van de midibussen om zo te voorkomen dat mensen blijven staan. Een echte versterkingsrit heeft tot op heden niet plaatsgevonden.

Midibus

De geraamde kosten vooraf aan de proef en toegelicht in hoofdstuk 1 bij het financiële overzicht blijven binnen het budget. Omdat op sommige momenten de reizigersdruk kritisch hoog is, blijft het risico aanwezig dat in de toekomst extra vervoer noodzakelijk is. De kosten hiervan zijn toegelicht in de notitie "Mogelijkheden en risico's van gratis openbaar vervoer in Helmond", onderdeel van het raadsvoorstel 52, vergadering 26 juni 2007.

3 RESULTATEN ENQUÊTE INWONERS HELMOND

Eind januari 2008 heeft de gemeente Helmond een enquête uitgezet onder het stadspanel met vragen gericht op de proef van het gratis busvervoer in Helmond. Van de in totaal 723 leden hebben 549 leden de vragenlijst ingevuld, een respons van 76%. De jongeren en lager opgeleiden zijn nog ondervertegenwoordigd in het panel en ook in de respons. Het bestand is door weging gecorrigeerd, zodat representatieve uitspraken kunnen worden gepresenteerd voor de Helmondse bevolking als totaal.

Bekend met proef gratis busvervoer

Bij 26% van de huishoudens maakt één of meerdere personen gebruik van de bus. Circa 60% van de Helmonders is bekend met de proef van het gratis busvervoer. Het merendeel heeft de informatie hierover vernomen via de dag- en weekbladen.

Van alle inwoners die op de hoogte zijn van de proef, is bij 22% in het huishouden door één of meerdere personen gebruik gemaakt van de proef. In 70% van de huishoudens die gebruik hebben gemaakt van de proef, is één of meerdere personen de bus vaker gaan gebruiken in plaats van een ander vervoermiddel. In 62% van de huishoudens heeft men niet alleen de bus vaker als vervoermiddel genomen, echter ook het aantal verplaatsingen dat hij of zij op een dag aflegt (in het algemeen) is gestegen. De gebruikers van de proef geven aan de stadsbus gemiddeld 6 keer vaker te gebruiken dan voorheen. De toename van het gebruik van de streekbus is beperkt tot een factor van 1,2.

Het gratis reizen wordt door de Helmondse bevolking met name gebruikt voor een bezoek aan het stadscentrum voor winkel- (73%) en/of marktbezoek (53%). Circa 40% gebruikt het vervoer voor een bezoek aan een arts of ziekenhuis, 20% om familie en vrienden te bezoeken en 17% om er mee naar school te gaan.

Van de mensen die de proef hebben benut blijkt dat 93% hiervan de auto één of meerdere malen heeft laten staan en daarvoor in de plaats de bus heeft gepakt. Circa 30% heeft de fiets laten staan en 17% is de taxi minder gaan gebruiken.

Onbekend met proef gratis busvervoer

Circa 40% van de respondenten heeft aangegeven niet bekend te zijn met de proef. Hiervan geeft 14% aan dat zij of huisgenoten nu zeker gebruik zullen maken van het gratis busvervoer, 48% heeft geantwoord dit te overwegen. Hier ligt dus nog een grote groep potentiële gebruikers van het gratis busvervoer.

De reisdoeleinden komen voor deze groep reizigers voor een groot deel overeen met die van de huidige gebruikers. Opvallend is echter wel dat het voornemen om de gratis bus ook te gebruiken voor winkelen buiten de stad* en te gebruiken ten behoeve van uitgaan (bioscoop / restaurant) hoog scoren. Daarentegen zullen zij de gratis bus minder snel gebruiken voor een bezoek aan een arts of ziekenhuis. Ook de potentiële reizigers zullen met name de auto (81%) en fiets (30%) laten staan.

* Het winkelen buiten de stad is wel opmerkelijk daar het reizen buiten Helmond niet gratis is.

Volledig gratis busvervoer

Aan alle respondenten is gevraagd of zij de bus (nog vaker) zouden gaan gebruiken als deze gratis zou worden op alle dagen. Een kwart van de bevolking geeft aan de bus zeker (vaker) te gaan gebruiken. Bijna de helft van de bevolking twijfelt hierover. Ook van de huidige niet-reizigers geeft een kwart aan de bus zeker te gaan gebruiken.

De personen die ook in het geval van gratis busvervoer op alle dagen hier geen gebruik van zullen maken is gevraagd naar de redenen van hun weigering. De meeste van hen, 280 personen, hebben hier gebruik van gemaakt. De voornaamste redenen zijn te lage frequenties van het busvervoer (23%), er rijdt geen bus door de wijk (11%), er liggen te weinig haltes in de wijk (11%), spreekt voorkeur uit voor eigen vervoer (auto / fiets) (11%), de aansluitingen op het NS-station en andere voorzieningen in de stad is onvoldoende (10%).

Als bussen vaker zouden rijden	23%
Als er in de wijk bushaltes zouden zijn	11%
Meer bushaltes in de wijk, zodat deze dichterbij huis liggen	11%
Als eigen vervoer (fiets of auto) niet meer gebruikt kan worden	11%
Aansluitingen beter zouden zijn (bijv. met station, voorzieningen in stad)	10%
Onder geen enkele voorwaarde	7%
Niet van toepassing, we wonen centraal en doen alles te voet of met de fiets	6%
Als het ook voor iedereen gratis is	6%
Weet niet	5%
Meer informatie over rijtijden en routes gegeven zouden worden	3%
Bussen aangepast zouden zijn voor gehandicapten	2%
Ook buiten gemeentegrenzen gratis reizen	1%
Overig	14%

Tabel: voorwaarden voor mensen om de bus WEL of VAKER te gebruiken

Voortzetten proef gratis busvervoer

Eenderde van de bevolking wil de proef met gratis busvervoer op eenzelfde wijze voortzetten, bijna de helft wil de proef uitbreiden naar gratis busvervoer voor iedereen en op alle dagen.

4 REGIONALE EN PROVINCIALE ONTWIKKELINGEN

Gemeente Eindhoven

Op 1 maart 2007 is ook de gemeente Eindhoven gestart met een proef van gratis busvervoer. Het gratis busvervoer geldt voor Eindhovenaren die jonger zijn dan 12 jaar en 65-plussers. Zij mogen gratis gebruik maken van alle stadsbussen binnen de agglomeratie tijdens de daluren; op alle dagen na 9.00 uur, in het weekend, op feestdagen en in juli en augustus de hele dag. Alle inwoners behorende tot de doelgroep hebben daarvoor een persoonlijke buspas ontvangen. De proef duur tot eind 2008.

De tussentijdse resultaten van deze proef zijn inmiddels bekend. Het busgebruik bij kinderen en 65-plussers is met bijna 50% toegenomen. Van de ouders van de kinderen geeft 20% aan de auto vaker te laten staan en 4% van de kinderen laat de fiets vaker staan. Van de 65-plussers geeft circa 35% aan de auto en 10% de fiets vaker te laten staan.

In de drukke maand december van 2007 heeft de gemeente Eindhoven nog een aanvullende actie met gratis busvervoer uitgevoerd. De aard van deze actie was gericht op een breed publiek en om de stad tijdens de bezoekpieken in de decembermaand zo goed mogelijk bereikbaar te houden. Op een zevental (extra) koopavonden, koopzondagen en de zaterdag voor de kerst was het busvervoer op alle stadslijnen en nagenoeg alle streeklijnen vanuit de regio voor alle reizigers gratis. Op die momenten hadden de bussen 15% extra reizigers te verwerken. Gemiddeld de helft van de reizigers had de reis anders per auto gemaakt, een kwart daarvan betrof extra mobiliteit.

Provincie Noord Brabant

Vooraf aan de proef in Helmond heerste er veel onduidelijkheid omtrent mogelijke provinciale pilots met gratis en goedkoop busvervoer. Drie varianten werden onderzocht:

- Pilot 1: gratis busvervoer voor iedereen;
- Pilot 2: buskaartjes van 50 eurocent voor iedereen;
- Pilot 3: voor kinderen van 4 tot 12 jaar en ouderen vanaf 65 jaar gratis reizen.

Inmiddels is er meer duidelijkheid. Provinciale Staten heeft besloten twee (aangepaste) pilots uit te voeren:

- Pilot 1: voor kinderen van 4 tot 12 jaar en ouderen vanaf 65 jaar geldt Brabantbreed* een tarief van 30 eurocent per reis met een maximale reisduur van 1 uur. De start van deze pilot is gepland op 2 mei 2008 en heeft een looptijd van 1,5 jaar.
- Pilot 2: voor iedereen van 12 tot 65 jaar geldt Brabantbreed* een tarief van 1 euro per reis in de spits (tot 9.00 uur) en 60 eurocent in de daluren per reis. Conform planning start deze pilot tegelijk met de nieuwe dienstregeling 2009 (start december 2008).

* De provincie stelt 2,6 miljoen euro beschikbaar aan de SRE om aan te haken op bovengenoemde pilots. Over pilot 1 is inmiddels tussen de SRE en Provincie overeenstemming bereikt. Er heerst nog onduidelijkheid over deelname aan pilot 2.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Conclusies

Dit rapport is geschreven 8 maanden na aanvang van de proeven met gratis busvervoer in Helmond. De eerste resultaten zijn positief. Ondanks het ontbreken van reizigerstellingen blijkt op basis van ervaringen van chauffeurs en een enquête uitgezet onder het stadspanel dat de bussen voller zitten. Enerzijds betreft het hier nieuwe reizigers en anderzijds bestaande reizigers die vaker de bus zijn gaan gebruiken. Een deel van de reizigers geeft aan dat zij zich vaker zijn gaan verplaatsen door het gratis busvervoer.

Het is eveneens een positieve ontwikkeling dat veel reizigers de auto hebben laten staan voor de bus. Helaas blijkt ook een aanzienlijk deel van de reizigers de fiets in te ruilen voor de bus, wat beschouwd kan worden als een ongewenste ontwikkeling.

De reisbestemming bij het gebruik van gratis busvervoer is in eerste instantie het stadscentrum (winkels/markt). Op een goede tweede plaats staat een bezoek aan een arts/ziekenhuis. De extra drukke bussen op zaterdag lijken het reismotief "bezoek aan het stadscentrum" te onderbouwen.

Daar nog altijd 40% onbekend is met de proef en een aanzienlijk deel hiervan aangeeft alsnog gebruik te zullen maken van de gratis bussen of het in overweging te nemen, kan geconstateerd worden dat er nog een grote potentiële groep nieuwe reizigers is.

Hier schuilt ook meteen een gevaar. Op dit moment en dan met name op zaterdagen is de reizigersgroei al zodanig groot dat midibussen ingeruild worden voor standaard 12 meter bussen. Indien het aantal reizigers verder toeneemt zal extra inzet van materieel noodzakelijk zijn. Deze versterkingsritten zullen door de gemeente moeten worden gefinancierd.

Reizigers geven aan dat wanneer het busvervoer gratis wordt op alle dagen zij hier nog vaker gebruik van zullen maken, ook huidige niet-gebruikers. Echter geldt ook dan dat de kans toeneemt dat de inzet van extra materieel noodzakelijk is.

De huidige proeven tot 6 juli 2008 passen binnen de begroting 2008. Er zijn geen financiële middelen gereserveerd voor een verlenging van de proeven.

De provincie start 2 nieuwe pilots. Deze willen zij Brabantbreed uitvoeren, inclusief het SRE-gebied. Groot voordeel voor de reiziger is een overzichtelijk systeem met dezelfde tarieven en regels op verschillende locaties in Brabant en dat iedereen op alle dagen van de pilots profiteert. Daarnaast stelt de provincie het SRE 2,6 miljoen euro beschikbaar om hieraan deel te nemen. Over pilot 1 is inmiddels overeenstemming bereikt tussen Provincie en SRE. Over pilot 2 bestaat nog discussie.

Aanbevelingen

Ondanks de positieve ontwikkelingen wordt aanbevolen om de huidige proeven na de looptijd van 1 jaar te beëindigen en aan te sluiten op de proeven van de Provincie. De kans dat ook deze proeven succesvol worden is groot op basis van de resultaten van de gemeente Helmond en Eindhoven. Een veelgehoord nadeel van de huidige proeven in de regio is de diversiteit aan regels en tarieven.

Een groot voordeel van de proeven van de Provincie is dat er eindelijk een eenduidig systeem in Brabant komt voor alle busreizigers en dat zij hier op alle dagen van kunnen profiteren. Risico's worden beperkt daar de gemeente Helmond niet langer opdrachtgever is en de exploitatie ligt weer volledig bij de vervoersautoriteit. De gemeente Helmond kan zich weer volledig focussen op de infrastructurele aspecten en zich sterk maken voor een goede lijnvoering en dienstregeling van het busvervoer in Helmond.

BIJLAGE: FLYER GRATIS BUSVERVOER

Hoe werkt het in de praktijk?

- Een vrouw van 42 jaar oud gaat op zaterdag vanuit Brouwhuis met stadsbus 54 naar het centrum van Helmond. Aangezien op zaterdag het busvervoer binnen de gemeentegrenzen van Helmond gratis is, betaalt zij niks.
- Een bejaard echtpaar van 85 en 83 jaar oud gaat op vrijdag vanuit de Eeuwse met Stadsbus 51 naar het station Helmond voor een dagje uit met de trein. Aangezien voor 65+-ers het busvervoer in Helmond op alle dagen gratis is, betalen zij niks voor de busreis.
- Een vrouw (35 jaar oud) gaat op woensdagmiddag met haar twee kinderen van 10 en 7 jaar met streekbus 25 vanuit Aarle-Rixtel op bezoek bij opa en oma in Brouwhuis. Een rit van 4 strippen waarvan 2 in Helmond. De vrouw betaalt voor zichzelf 4 strippen en voor haar kinderen elk 4-2 = 2 strippen.

13-64 jaar		0-12 en 65+	
maandag	betalen	maandag	gratis
dinsdag	betalen	dinsdag	gratis
woensdag	betalen	woensdag	gratis
donderdag	betalen	donderdag	gratis
vrijdag	betalen	vrijdag	gratis
zaterdag	gratis	zaterdag	gratis
zondag	betalen	zondag	gratis

Gemeente Helmond

Op zaterdag voor iedereen gratis; 0-12 jaar en 65+ alle dagen gratis

Experiment met gratis busvervoer in Helmond

De gemeente Helmond wil het gebruik van openbaar vervoer stimuleren. Ze gaat daarom een experiment uitvoeren met gratis busvervoer binnen de Helmondse gemeentegrenzen. In de proefperiode (7 juli 2007 - 6 juli 2008) mogen kinderen van 12 jaar en jonger en mensen van 65 jaar en ouder op alle dagen gratis gebruik maken van de bus in Helmond. Zij moeten hun leeftijd met een legitimatiebewijs bij de chauffeur kunnen aantonen. Op zaterdag kan zelfs iedereen gratis de bus nemen in Helmond. Het experiment geldt voor zowel Helmonders- als niet Helmonders. Op streeklijnen geldt gratis reizen voor de zones binnen de gemeentegrenzen.

Meer info: www.helmond.nl

Buslijnen in Helmond

Laatste of eerste halte op de streeklijn

Hermes